აჭარის მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი

ქვეყანა:	საქართველო
პროექტის ნომერი:	36538
ბიზნესის სექტორი:	ინფრასტრუქტურა
შეტყობინების ტიპი:	სახელმწიფო
გარემოს დაცვის კატეგორია:	A
დამტკიცების თარიღი:	9 თებერვალი, 2010
სტატუსი:	გადახდის ეტაპი
პროექტის მოკლე ანოტაციის გამოქვეყნების თარიღი:	28 აპრილი, 2009

პროექტის აღწერა

პროექტი აფინანსებს ახალი სანიტარული ნაგავსაყრელის მშენებლობას, სადაც მოხდება ქობულეთსა და ბათუმში წარმოქმნილი მუნიციპალური მყარი ნარჩენების საბოლოო განთავსება. პროექტი მოიცავს ტერიტორიის მომზადებას, მისასვლელი გზის მშენებლობას, შემოღობვას, საწყის უჯრედებს, გადამუშავების ობიექტს, ადმინისტრაციულ და ლაბორატორიულ შენობას, სატრანსპორტო საშუალების რეცხვისა და დეზინფექციის ობიექტს, ასაწონ ხიდს, ელექტრო ქვესადგურს, საკომუნიკაციო ტერიტორიებსა და ინფრასტრუქტურას (შიდა გზები) და ტერიტორიის ირგვლივ დამცავ ზონას.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასება EBRD-ის ვებგვერდზე გამოქვეყნდა 2008 წლის 22 დეკემბერს, ხოლო სკოპინგის დოკუმენტი განთავსდა აჭარის ვებგვერდზე 2008 წლის 19 სექტემბერს.

პროექტის მიზნები

პროექტი მიზნად ისახავს რეგიონში მყარი ნარჩენების მართვის სერვისების გაუმჯობესებას ევროკავშირის მოთხოვნების შესაბამისი სანიტარული ნაგავსაყრელის მშენებლობის გზით, რომელიც მოემსახურება შავი ზღვის სანაპიროზე მდებარე აჭარის რეგიონს.

გრძელვადიანი შედეგი

ETI 60

შემოთავაზებულ პროექტს ექნება შემდეგი განვითარებასთან დაკავშირებული შედეგი:

ჩარჩო ბაზრებისთვის - პროექტის ფარგლებში აშენდება პირველი რეგიონული ნაგავსაყრელი, რომელიც სრულად შეესაბამება ევროკავშირის სტანდარტებსა და საქართველოს კანონმდებლობას. შეიქმნება სტრუქტურა, რომლის ნიმუშად გამოყენებაც შესაძლებელი იქნება საქართველოში ნარჩენების მართვის სხვა რეგიონული კომპანიების დასაფინანსებლად და ახალი სამართლებრივი და ინსტიტუციური სტრუქტურების ჩამოსაყალიბებლად - მასშტაბის ეკონომიკის ხელშეწყობის, ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებისა და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვის მიზნით.

ახალი პროდუქტებისა და პროცესების საჩვენებელი ეფექტი - პროექტი აამუშავებს საქართველოში პირველ ნაგავსაყრელს, რომელიც აშენდება და იმუშავებს ევროკავშირის მოქმედი სტანდარტების შესაბამისად. ტექნოლოგიური მხარის გარდა, პროექტი ასევე ხელს შეუწყობს საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას დანაგვიანების საწინააღმდეგოდ და გადამუშავების უპირატესობების შესახებ საჯარო კამპანიებისა და წახალისების გზით. მოსალოდნელია, რომ მოდელის წარმატება ხელს შეუწყობს მსგავსი პროექტების განხორციელებას სხვა რეგიონებშიც.

სტანდარტების დადგენა - ტექნიკური თანამშრომლობის სერვისები დაეხმარება აჭარას შექმნას საპროექტო კომპანია, რომელიც იმუშავებს ბიზნეს გეგმისა და ევროკავშირის მყარი ნარჩენების მართვის სტანდარტების შესაბამისად და შეიმუშავებს გეგმას, სტრუქტურებსა და პროცედურებს, რათა უზრუნველყოს კერძო სექტორის მონაწილეობა პროექტის კომპანიის მუშაობაში.

ინფორმაცია კლიენტის შესახებ

საქართველო

EBRD სესხს გამოუყოფს საქართველოს.

EBRD-ის დაფინანსების ჯამი

3,000,000.00 ევრო.

პროექტი მოიცავს 3 მილიონი ევროს ოდენობის სესხს საქართველოსთვის, რომელიც სესხის სახით გადაეცემა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკას, აჭარის მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის სასარგებლოდ.

პროექტის მთლიანი ღირებულება

10,000,000.00 ევრო.

EBRD-ის სესხი თანადაფინანსებულია შვედეთის მთავრობის მიერ 42 მილიონი SEK (4 მილიონი ევრო) გრანტით კაპიტალური ხარჯებისთვის.

გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხები

შეფასება - A/1 (EBRD-ის გარემოს დაცვისა და სოციალური პოლიტიკა 2003 წ.)

პროექტი არსებით სარგებელს მოუტანს ბათუმსა და ქობულეთს, მიმდებარე თემებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკას გარემოს დაცვის, ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების კუთხით, მუნიციპალური ნარჩენების მართვის ადეკვატური და ხელმისაწვდომი სისტემის საშუალებით, რომელიც მოიცავს ახალი სანიტარული ნაგავსაყრელის მშენებლობას ეროვნული და ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისად.

თუმცა, ახალი სანიტარული ნაგავსაყრელის მშენებლობა შესაძლოა დაკავშირებული იყოს რიგ გარემოს დაცვის საკითხებთან და რისკებთან. გარემოზე ზემოქმედების შეფასება ჩატარდა ახალი ნაგავსაყრელის მშენებლობასთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოს დაცვის, ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხებისა და რისკების შესაფასებლად და განისაზღვრა ზომები მათი შერბილებისთვის, კერძოდ, გაზის, სუნისა და მტვრის გამოყოფასთან, ნიადაგისა და მიწისქვეშა წყლების დაცვასთან, ჩამდინარე წყლის შეგროვებასა და მართვასთან დაკავშირებით.

ეროვნული და EBRD-ის საჯარო ინფორმაციისა და გარემოს დაცვის და სოციალური პოლიტიკის მოთხოვნების შესაბამისად, პროექტისთვის მომზადებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და საჯარო კონსულტაციებისა და გაზიარების გეგმა ხელმისაწვდომია საჯარო ინფორმაციისა და კომენტარებისთვის.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასებამ დაადგინა, რომ რამდენიმე ოჯახი ფლობს საცხოვრებელ სახლს, აგარაკს ან/და ბიზნესს 500 მეტრიან სანიტარულ ზონაში ახალი ნაგავსაყრელის ირგვლივ, რაც ნიშნავს, რომ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, უნდა მოხდეს განსახლების საჭიროების განხილვა. საქართველოს სამართლებრივი და EBRD-ის გარემოს დაცვის და სოციალური პოლიტიკის მოთხოვნების შესაბამისად, უნდა მომზადდეს მიწის შესყიდვისა და განსახლების სამოქმედო გეგმა. მას განიხილავს ბანკი და შეათანხმებს კლიენტთან.

ინფორმაცია ამ პროექტისთვის განხორციელებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ ხელმისაწვდომია EBRD-ის ვებ-გვერდზე.
ამ პროექტისთვის ხელმისაწვდომია გარემოზე და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასება.

განახლებული ინფორმაცია (2021)

აშენდა ახალი სანიტარული ნაგავსაყრელი და დამონტაჟდა გაზის შეგროვების სისტემა, თუმცა ახალ ადგილას. 2011 წლის ნოემბერში მიღებული მთავრობის მოთხოვნის საფუძველზე, თავდაპირველად შერჩეული ადგილი უნდა შეცვლილიყო ჩაქვში ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების გეგმის გამო. შედეგად, დაიწყო ახალი კვლევა, რომელმაც გამოავლინა ალტერნატიული ადგილი ცეცხლაურში, ბათუმიდან ჩრდილოეთით 45 კმ-ში. ახალი გარემოსდაცვითი და . ს ოც ი ა ლური ზე მ ოქ მ ე დე ბ ი ს . შ ე ფა ს ე ბ ა (ESIA) მომზადდა და გამოქვეყნდა EBRD-ის ვებგვერდზე 2015 წლის ნოემბერში.

ახალი ნაგავსაყრელი ცეცხლაურში მოითხოვდა სანიტარული დაცვის ზონაში მდებარე სამი საცხოვრებელის განსახლებას. ასევე იყო პოტენციური ეკონომიკური ზემოქმედება, რომელიც დაკავშირებულია საძოვრებსა და არაფორმალურ სასოფლო-სამეურნეო წარმოებასთან წვდომის შეზღუდვასთან მიმდებარე ტერიტორიაზე. აქედან გამომდინარე, განსახლების ჩარჩო და საარსებო წყაროს აღდგენის ჩარჩო ("R-LRF") მომზადდა 2015 წელს, EBRD-ის გარემოს დაცვის და სოციალური პოლიტიკის PR5-ის შესაბამისად (2008). ამას მოჰყვა განსახლების სამოქმედო გეგმის

(RAP) და საარსებო წყაროს აღდგენის გეგმის (LRP) შემუშავება და განხორციელება 2016-2017 წლებში.

EBRD გააგრძელებს პროექტის მონიტორინგს ყოველწლიური გარემოს დაცვის და სოციალური ანგარიშებისა და საჭიროებისამებრ ადგილზე ვიზიტების მეშვეობით.

ტექნიკური თანამშრომლობა

პროექტის მომზადებისა და განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით, პროექტმა ისარგებლა 2.3 მილიონ ევრომდე ოდენობის ტექნიკური თანამშრომლობის ყოვლისმომცველი პაკეტით, რომელიც მოიცავდა როგორც ხელმოწერამდე, ისე ხელმოწერის შემდგომ საკონსულტაციო დავალებებს. აღნიშნული დაფინანსებული იქნა EBRD-ის აქციონერთა სპეციალური ფონდის, Sida-ს, გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნების ფონდის და კლიენტის მიერ.

განხორციელების შეჯამება

პროექტმა დააფინანსა ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისი სანიტარული ნაგავსაყრელის მშენებლობა, რომელიც მოემსახურება აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკას. პროექტმა ასევე უზრუნველყო ტექნიკური თანამშრომლობა კომპანიის მხარდასაჭერად პროექტის განხორციელების, გარემოს დაცვისა და სოციალური საქმიანობისა და შესაძლებლობების განვითარების კუთხით.

მოსალოდნელია, რომ მყარი ნარჩენების გაუმჯობესებული მართვის მხარდაჭერით, პროექტი და მისი შემდგომი ინვესტიციები (რომელიც მიზნად ისახავს ნაგავსაყრელის ექსპლუატაციისთვის საჭირო მოძრავი აღჭურვილობის მიწოდებას, ასევე არსებული ნაგავსაყრელების დახურვასა და რეაბილიტაციას, ევროკავშირის დირექტივების შესაბამისად) მნიშვნელოვან სოციალურ და ჯანდაცვით სარგებელს მოიტანს და გააუმჯობესებს გარემოს დაცვისა და უსაფრთხოების სტანდარტებს აჭარაში.

დამატებითი ფაქტორები

ბანკის ჩართულობა დამატებით სასარგებლოა, რადგან:

- EBRD-ის პირობები: საქართველოში ადგილობრივი ხელისუფლებისათვის გრძელვადიანი მუნიციპალური სესხების ბაზარი შეზღუდულია. ასევე, მუნიციპალიტეტებს ეხება ვალების მომსახურების სხვადასხვა შეზღუდვები და სესხის აღებაზე მთავრობის თანხმობაა საჭირო. სესხის და კაპიტალის გრანტის კომბინაციით ბანკმა შექმნა ხელმისაწვდომობის ფარგლებში დაფინანსების სტრუქტურა.

- EBRD-ის მახასიათებლები: დამტკიცების მომენტში, ეს იყო საერთაშორისო დაფინანსების მქონე მეორე მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი საქართველოში. EBRD-ის მყარი ნარჩენების სექტორის ფართო ცოდნა და განხორციელების მექანიზმების სტრუქტურირების უნარი მნიშვნელოვანი ფაქტორი იყო პროექტის შემუშავებისთვის.

- პირობები: EBRD-ის შუალედური შედეგი, გარემოს დაცვისა და სოციალური პირობები გაცილებით ფართოა კომერციული დაფინანსების წყაროებთან შედარებით და მოიცავს შესყიდვების პროცედურებს, სექტორის რეფორმასა და მწვანე ეკონომიკასთან კავშირს.

კომპანიის საკონტაქტო ინფორმაცია